

3736590 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษา; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : พฤติกรรม/ ส่งเสริมสุขภาพ/ ครูประถมศึกษา

มณีภรณ์ อนุสรณ์พานิช : พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (HEALTH PROMOTING BEHAVIOR
OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE PRACHUABKIRI KHAN PROVIN-
CIAL PRIMARY EDUCATION). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นิรัตน์ อิมามิ, วท.บ.
M.P.H., Ph.D., บุญยง เกี่ยวการค้า, วท.บ., ค.ม., M.P.H., Dr.P.H., ชาญชัย ยามะรัต,
วท.บ., M.S.P.H., 165 หน้า ISBN 974-663-119-5

ครูเป็นแม่พิมพ์ของชาติ เป็นต้นแบบที่ดีของนักเรียน จึงควรเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
ส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีเป้าหมายเพื่อ
ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยใช้กรอบแนวคิด
การส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งประกอบด้วย
ปัจจัยร่วมและปัจจัยด้านความรู้-การรับรู้ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูกลุ่ม
ตัวอย่างครูชาย 95 คน ครูหญิง 255 คน รวม 350 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ
จำแนกตามเพศในแต่ละโรงเรียน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
ด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์และอิทธิพลของตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติ
ไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติจำแนกพหุ (MCA)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยร่วม ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส การได้รับคำแนะนำจาก
เพื่อน คู่สมรส ผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนปัจจัยด้านความรู้-การรับรู้ ได้แก่ ค่านิยมต่อการส่งเสริมสุขภาพ
ทัศนคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ความสามารถต่อการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์
ต่อการส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้อุปสรรคต่อการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
ส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$) และเมื่อวิเคราะห์การจำแนกพหุ
พบว่า ปัจจัยร่วมและปัจจัยด้านความรู้-การรับรู้ สามารถทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครู
โดยรวมทุกด้านร้อยละ 39.4 ($R^2 = 0.394$) และพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการ
ส่งเสริมสุขภาพ เป็นตัวทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูได้ดีที่สุด รองลงมา คือ เพศ
และการได้รับคำแนะนำ/ สนับสนุนจากบุคคลตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรนำปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมส่งเสริม
สุขภาพโดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการส่งเสริมสุขภาพ มาเป็นแนวทางในการ
จัดทำโครงการและมีกิจกรรมเป็นรูปธรรมขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของครูไปใน
แนวทางที่เหมาะสมต่อไป